Skatteutskottets betänkande 1984/85:62

om beskattning av konvertibla skuldebrev och optionslån (prop. 1984/85:193)

Sammanfattning

Utskottet tillstyrker de förslag som har lagts fram i proposition 1984/85:193 rörande realisationsvinstbeskattningen av konvertibla skuldebrev och optionsrätter, m. m. och avstyrker föreliggande motioner i dessa frågor.

I tre reservationer yrkas bifall till motionsvis framställda yrkanden rörande konvertibla skuldebrev som redan har emitterats, avdragsrätt för s. k. kapitalrabatt vid emission av optionslån och förmögenhetsbeskattningen av optionsrätter till OTC-aktier.

Propositionen

Regeringen (finansdepartementet) föreslår i proposition 1984/85:193 att riksdagen antar vid propositionen fogade förslag till

1. lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370),
2. lag om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt,
3. lag om ändring i lagen (1947:577) om statlig förmögenhetsskatt.

I propositionen föreslås att konvertibla skuldebrev och optionsrätter skall realisationsvinstbeskattas enligt aktievinstreglerna (evig beskattning). Detsamma föreslås gälla även för företrädesrätter att teckna ett konverterings- eller optionslån. För skuldebrev utgivna i optionslån föreslås ingen ändrad beskattning. Sådana skuldebrev skall därför alltjämt beskattas enligt bestämmelserna för annan lös egendom än aktier.

Vid utgivning av optionslån skall emissionspriset fördelas så att skuldebrevet åsätts sitt marknadsvärde vid emissionstillfället och optionsrätten det resterande värdet. Någon motsvarande fördelning av emissionspriset för ett konvertibelt skuldebrev skall inte göras. En aktieägares företrädesrätt att teckna ett konverterings- eller optionslån skall anses anskaffad för 0 kronor.

Utnyttjandet av en företrädes-, konverterings- eller optionsrätt skall inte utlösa realisationsvinstbeskattning. I konsekvens med detta anknyts ingen anskaffningstidpunkt till ett sådant tillfälle. Anskaffningstidpunkten får i stället räknas tillbaka till tidpunkten för förvärvet av det ursprungliga värdepapperet i emissionen. På så sätt får t.ex. anskaffningstidpunkten för en aktie, som förvärvats med stöd av en inköpt optionsrätt, bestämmas till dagen för köpet av optionsrätten. Deltar en aktieägare i en emission av ett konverterings- eller optionslån med stöd av en företrädesrätt, som grundas

på innehav av en aktie (moderaktie) i det emitterande bolaget, får anskaffningstidpunkten på motsvarande sätt räknas tillbaka till tidpunkten för förvärvet av moderaktien.

Avdrag för realisationsförluster på företrädesrätter, konvertibla skuldebrev och optionsrätter skall medges i samma omfattning som gäller för andra värdepapper, bortsett från premieobligationer.

Optionsrätter som omsätts på kapitalmarknaden föreslås bli förmögenhetsbeskattade. Som värde skall tas upp marknadsvärdet.

Som tidpunkt för ikraftträdandet föreslås den 1 juli 1985. Har ett konvertibelt skuldebrev vid ikraftträdandet innehafts i fem år eller mera får som anskaffningskostnad tas upp skuldebrevets marknadsvärde vid ikraftträdandetidpunkten. De nya bestämmelserna om fördelning av emissionspriset tillämpas inte i fråga om optionslån som tecknats före den 1 juli 1985.

I propositionen föreslås vidare att Stiftelsen Småföretagsfonden fr.o.m. 1985 års taxering befrias från skattskyldighet för förmögenhet och all annan inkomst än inkomst av fastighet.

Lagförslagen har följande lydelse.

1 Förslag till
Lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370)

Härigenom föreskrivs i fråga om kommunalskattelagen (1928:370)

dels att 35 § 3 mom., 53 § 1 mom., punkterna 2 b och 4 av anvisningarna till 36 § samt punkterna 4 och 4 a av anvisningarna till 41 § skall ha nedan angivna lydelse,

dels att övergångsbestämmelserna till lagen (1984:1060) om ändring i kommunalskattelagen skall ha nedan angivna lydelse,

dels att i anvisningarna till 35 § skall införas en ny punkt, 9, av nedan angivna lydelse.

35 §

3 mom.[1] Realisationsvinst på grund av avyttring av aktie, andel i aktiefond, delbevis eller teckningsrätt till aktie eller andel i ekonomisk förening eller i handelsbolag eller annan rättighet som är jämförlig med här avsedd andelsrätt eller aktie är i sin helhet skattepliktig, om den skattskyldige innehaft egendomen mindre än två år. För vissa aktier och andelar tillämpas bestämmelserna i 3 a mom.	3 mom. Realisationsvinst på grund av avyttring av aktie, andel i aktiefond, delbevis eller teckningsrätt till aktie eller andel i ekonomisk förening eller i handelsbolag eller annan rättighet som är jämförlig med här avsedd andelsrätt eller aktie är i sin helhet skattepliktig, om den skattskyldige innehaft egendomen mindre än två år. *Detsamma gäller realisationsvinst vid avyttring av konvertibelt skuldebrev, optionsrätt eller företrädesrätt till teckning av konvertibelt skuldebrev eller skuldebrev förenat med optionsrätt. Med optionsrätt avses rätt till nyteckning eller köp av aktie som blivit utfäst i förening med skuldebrev.* För vissa aktier och andelar tillämpas bestämmelserna i 3 a mom.

Avyttrar skattskyldig egendom som avses i detta moment och som den skattskyldige innehaft två år eller mera, är 40 procent av vinsten skattepliktig. Från sammanlagda beloppet av skattepliktig realisationsvinst enligt detta stycke under ett beskattningsår, minskat med avdragsgill del av förlust vid avyttring samma år av egendom som avses i detta stycke, äger skattskyldig åtnjuta avdrag med 3 000 kronor. Har den skattskyldige under beskattningsåret varit gift och levt tillsammans med sin make, får sådant avdrag åtnjutas för dem båda gemensamt med 3 000 kronor. I intet fall får dock skattskyldig åtnjuta avdrag med högre belopp än som svarar mot sammanlagda beloppet av skattepliktig realisationsvinst enligt detta stycke minskat med avdragsgill del av förlust som nyss nämnts.

[1] Senaste lydelse 1984:1060.

Nuvarande lydelse *Föreslagen lydelse*

Kan tillämpning av föregående stycke antas hindra strukturrationalisering som är önskvärd från allmän synpunkt, kan regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer medge befrielse därifrån helt eller delvis, om företag som berörs av strukturrationaliseringen gör framställning om detta senast den dag avyttringen sker.

Har egendom som avses i detta moment avyttrats genom sådan tvångsförsäljning som anges i 2 § första stycket 1) lagen (1978: 970) om uppskov med beskattning av realisationsvinst, är – oavsett tidpunkten för förvärvet – endast 40 procent av vinsten skattepliktig.

Bestämmelsen i 2 mom. tredje stycket äger motsvarande tillämpning på egendom som avses i detta moment.

Har fastighet överlåtits på aktiebolag, handelsbolag eller ekonomisk förening genom fång på vilket lagfart sökts efter den 8 november 1967 av någon ande över bolaget eller föreningen, beräknas skattepliktig som har ett bestämmande inflytrealisationsvinst vid hans avyttring av aktie eller andel i bolaget eller föreningen som om avyttringen avsett mot aktien eller andelen svarande andel av fastigheten. Vad nu sagts får inte föranleda att skattepliktig realisationsvinst beräknas lägre eller att avdragsgill realisationsförlust beräknas högre än enligt reglerna i detta moment. Bestämmelserna i detta stycke gäller endast om sådan fastighet utgör bolagets eller föreningens väsentliga tillgång. De gäller dock inte vid avyttring av aktie i sådant bostadsaktiebolag eller andel i sådan bostadsförening som avses i punkt 2 femte stycket av anvisningarna till 38 §, om avyttringen avser endast rätt till viss eller vissa men ej alla bostadslägenheter i fastigheten. Lika med lagfartsansökan anses annan ansökan hos myndighet om viss åtgärd med åberopande av fångeshandlingen. Om vinsten vid försäljning av aktie eller andel på grund av bestämmelserna i detta stycke beräknas enligt de regler, som gäller för beräkning av vinst vid avyttring av fastighet, skall avyttringen anses ha avsett den mot aktien eller andelen svarande andelen av fastigheten.

Har fastighet överlåtits på aktiebolag, handelsbolag eller ekonomisk förening genom fång på vilket lagfart sökts efter den 8 november 1967 av någon som har ett bestämmande inflytande över bolaget eller föreningen, beräknas skattepliktig realisationsvinst vid hans avyttring av aktie eller andel i bolaget eller föreningen som om avyttringen avsett mot aktien eller andelen svarande andel av fastigheten. Vad nu sagts får inte föranleda att skattepliktig realisationsvinst beräknas lägre eller att avdragsgill realisationsförlust beräknas högre än enligt reglerna i detta moment. Bestämmelserna i detta stycke gäller endast om sådan fastighet utgör bolagets eller föreningens väsentliga tillgång. De gäller dock inte vid avyttring av aktie i sådant bostadsaktiebolag eller andel i sådan bostadsförening som avses i punkt 2 femte stycket av anvisningarna till 38 §, om avyttringen avser endast rätt till viss eller vissa men ej alla bostadslägenheter i fastigheten. Lika med lagfartsansökan anses annan ansökan hos myndighet om viss åtgärd med åberopande av fångeshandlingen. Om vinsten vid försäljning av aktie eller andel på grund av bestämmelserna i detta stycke beräknas enligt de regler, som gäller för beräkning av vinst vid avyttring av fastighet, skall avyttringen anses ha avsett den mot aktien eller andelen svarande andelen av fastigheten. *Motsvarande*

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

gäller vid avyttring av konvertibelt skuldebrev som utgivits eller optionsrätt som utfästs av aktiebolag som nu sagts. Har aktiebolaget utgivit konvertibla skuldebrev eller utfäst optionsrätter skall aktiens, skuldebrevets eller optionsrättens andel av fastigheten anses motsvara aktiens, skuldebrevets eller optionsrättens andel av summan av dels alla aktier i bolaget, dels alla aktier till vilka de konvertibla skuldebreven kan utbytas och dels alla aktier vilka kan nytecknas med stöd av optionsrätterna.

Avyttrar skattskyldig aktie i aktiebolag och finns vid avyttringen obeskattade vinstmedel i bolaget till följd av att större delen av dess tillgångar före avyttringen av aktien överlåtits på den skattskyldige eller annan, skall som skattepliktig realisationsvinst räknas vad den skattskyldige erhåller för aktien. Vid bedömande av frågan om överlåtelse av större delen av bolagets tillgångar ägt rum skall även beaktas tillgång i bolaget som inom två år efter avyttringen av aktien, direkt eller genom förmedling av annan, överlåts på den skattskyldige eller honom närstående person eller på aktiebolag, handelsbolag eller ekonomisk förening, vari den skattskyldige eller honom närstående person har ett bestämmande inflytande. Har överlåtelse av tillgång i bolaget ägt rum efter utgången av det beskattningsår då skattskyldighet för realisationsvinst vid avyttringen av aktie i bolaget uppkom, skall realisationsvinst enligt detta stycke tas till beskattning på samma sätt som vid eftertaxering för nämnda beskattningsår. Vad nu sagts äger motsvarande tillämpning vid avyttring av andel i handelsbolag eller ekonomisk förening. Riksskatteverket får medge undantag från detta stycke, om det kan antas att avyttringen *av aktien eller andelen*

Avyttrar skattskyldig aktie i aktiebolag och finns vid avyttringen obeskattade vinstmedel i bolaget till följd av att större delen av dess tillgångar före avyttringen av aktien överlåtits på den skattskyldige eller annan, skall som skattepliktig realisationsvinst räknas vad den skattskyldige erhåller för aktien. Vid bedömande av frågan om överlåtelse av större delen av bolagets tillgångar ägt rum skall även beaktas tillgång i bolaget som inom två år efter avyttringen av aktien, direkt eller genom förmedling av annan, överlåts på den skattskyldige eller honom närstående person eller på aktiebolag, handelsbolag eller ekonomisk förening, vari den skattskyldige eller honom närstående person har ett bestämmande inflytande. Har överlåtelse av tillgång i bolaget ägt rum efter utgången av det beskattningsår då skattskyldighet för realisationsvinst vid avyttringen av aktie i bolaget uppkom, skall realisationsvinst enligt detta stycke tas till beskattning på samma sätt som vid eftertaxering för nämnda beskattningsår. Vad nu sagts äger motsvarande tillämpning vid avyttring *dels av konvertibelt skuldebrev som utgivits eller optionsrätt som utfästs av sådant aktiebolag som avses i första meningen av detta stycke, dels* av andel i han-

Nuvarande lydelse

skett i annat syfte än att erhålla obehörig förmån vid beskattningen. Mot beslut av verket i sådan fråga får talan inte föras.

Avyttrar skattskyldig aktie i ett aktiebolag, vari aktierna till huvudsaklig del ägs eller på därmed jämförligt sätt innehas – direkt eller genom förmedling av juridisk person – av en fysisk person eller ett fåtal fysiska personer (fåmansbolag), till ett annat fåmansbolag, vari aktie – direkt eller genom förmedling av annan – ägs eller inom två år efter avyttringen vid något tillfälle kommer att ägas av den skattskyldige eller honom närstående person, skall som skattepliktig realisationsvinst räknas vad den skattskyldige erhåller för aktien. Lika med aktieinnehav i det bolag, som förvärvat aktien, anses den skattskyldiges aktieinnehav i ett annat fåmansbolag, som inom två år efter avyttringen förvärvar större delen av tillgångarna i något av fåmansbolagen. Har överlåtelse av aktie i det förvärvande bolaget eller i bolag, som förvärvat större delen av tillgångarna i något av fåmansbolagen, ägt rum efter utgången av det beskattningsår då skattskyldighet för realisationsvinst enligt detta stycke uppkom får realisationsvinsten tas till beskattning på samma sätt som vid eftertaxering för nämnda beskattningsår. Vad nu föreskrivits äger motsvarande tillämpning i fråga om handelsbolag eller ekonomisk förening eller andel i sådant bolag eller förening liksom teckningsrätt till aktie eller annan rättighet jämförlig med aktie. Sker avyttringen av organisatoriska eller marknadstekniska skäl eller föreligger andra synnerliga skäl, kan regeringen eller myndighet, som rege-

Föreslagen lydelse

delsbolag eller ekonomisk förening. Riksskatteverket får medge undantag från detta stycke, om det kan antas att avyttringen skett i annat syfte än att erhålla obehörig förmån vid beskattningen. Mot beslut av verket i sådan fråga får talan inte föras.

Avyttrar skattskyldig aktie i ett aktiebolag, vari aktierna till huvudsaklig del ägs eller på därmed jämförligt sätt innehas – direkt eller genom förmedling av juridisk person – av en fysisk person eller ett fåtal fysiska personer (fåmansbolag), till ett annat fåmansbolag, vari aktie – direkt eller genom förmedling av annan – ägs eller inom två år efter avyttringen vid något tillfälle kommer att ägas av den skattskyldige eller honom närstående person, skall som skattepliktig realisationsvinst räknas vad den skattskyldige erhåller för aktien. Lika med aktieinnehav i det bolag, som förvärvat aktien, anses den skattskyldiges aktieinnehav i ett annat fåmansbolag, som inom två år efter avyttringen förvärvar större delen av tillgångarna i något av fåmansbolagen. Har överlåtelse av aktie i det förvärvande bolaget eller i bolag, som förvärvat större delen av tillgångarna i något av fåmansbolagen, ägt rum efter utgången av det beskattningsår då skattskyldighet för realisationsvinst enligt detta stycke uppkom får realisationsvinsten tas till beskattning på samma sätt som vid eftertaxering för nämnda beskattningsår. Vad nu föreskrivits *i fråga om avyttring av aktie i fåmansbolag äger beträffande sådant bolag motsvarande tillämpning i fråga om avyttring dels av konvertibelt skuldebrev eller optionsrätt, dels av teckningsrätt till aktie, dels av företrädesrätt till teckning av konvertibelt skuldebrev eller skuldebrev förenat med optionsrätt och dels av* annan rät-

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
ringen bestämmer, för särskilt fall medge undantag från tillämpning av detta stycke.	tighet jämförlig med aktie. *Bestämmelserna i detta stycke äger motsvarande tillämpning också i fråga om handelsbolag eller ekonomisk förening och avyttring av andel i sådant bolag eller sådan förening.* Sker avyttringen av organisatoriska eller marknadstekniska skäl eller föreligger andra synnerliga skäl, kan regeringen eller myndighet, som regeringen bestämmer, för särskilt fall medge undantag från tillämpning av detta stycke.

Som närstående person räknas i detta moment föräldrar, far- eller morföräldrar, make, avkomling eller avkomlings make, syskon eller syskons make eller avkomling samt dödsbo vari den skattskyldige eller någon av nämnda personer är delägare. Med avkomling avses jämväl styvbarn och fosterbarn.

53 §

1 mom.[2] Skyldighet att erlägga skatt för inkomst åligger så framt ej annat föreskrives i denna lag eller i särskilda bestämmelser, meddelade på grund av överenskommelse eller beslut, varom i 72 och 73 §§ sägs:

a) fysisk person:

för tid, under vilken han varit här i riket bosatt:

för all inkomst, som förvärvats inom eller utom riket; samt

för tid, under vilken han ej varit här i riket bosatt:

för inkomst av här belägen fastighet;

för inkomst av rörelse, som här bedrivits;

för avlöning eller annan därmed jämförlig förmån, som utgått av anställning eller uppdrag hos svenska staten eller svensk kommun;

för avlöning eller annan därmed jämförlig förmån, som utgått av annan anställning eller annat uppdrag, i den mån inkomsten uppburits härifrån och förvärvats genom verksamhet här i riket;

för pension enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring till den del beloppet överstiger 7 500 kronor och för annan ersättning enligt nämnda lag;

för pension på grund av anställning eller uppdrag hos svenska staten eller svensk kommun;

för belopp, som utgår på grund av annan pensionsförsäkring än tjänstepensionsförsäkring, om försäkringen meddelats i här i riket bedriven försäkringsrörelse;

för ersättning enligt lagen (1954:243) om yrkesskadeförsäkring eller lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring och lagen (1956:293) om ersättning åt smittbärare samt enligt annan lag eller författning, som utgått till någon vid sjukdom eller olycksfall i arbete eller på grund av militärtjänstgöring eller i fall som avses i lagen (1977:265) om statligt personskadeskydd eller lagen (1977:267) om krigsskadeersättning till sjömän;

[2] Senaste lydelse 1984:1060.

Nuvarande lydelse *Föreslagen lydelse*

för dagpenning från erkänd arbetslöshetskassa enligt lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring och kontant arbetsmarknadsstöd enligt lagen (1973:371) om kontant arbetsmarknadsstöd;

för timstudiestöd och inkomstbidrag enligt studiestödslagen (1973:349);

för annan härifrån uppburen, genom verksamhet här i riket förvärvad inkomst av tjänst;

för återfört avdrag för egenavgifter enligt lagen (1981:691) om socialavgifter samt – i den mån avdrag har medgetts för avgifterna – restituerade, avkortade eller avskrivna egenavgifter;

för vinst vid icke yrkesmässig avyttring av fastighet eller rörelse här i riket eller tillbehör till sådan fastighet eller rörelse och av egendom som avses i 35 § 3 a mom. och som innefattar nyttjanderätt till ett hus eller del av ett hus här i riket; samt

för vinst vid icke yrkesmässig avyttring av aktier och andelar i sådana svenska företag som avses i punkt 4 a av anvisningarna till 41 §, om överlåtaren vid något tillfälle under de tio kalenderår som närmast föregått det år då avyttringen skedde haft sitt egentliga bo och hemvist här i riket eller stadigvarande vistats här;

för vinst vid icke yrkesmässig avyttring *dels* av aktier och andelar i sådana svenska företag som avses i punkt 4 a av anvisningarna till 41 §, *dels av konvertibla skuldebrev som utgivits av svenska aktiebolag och dels av sådana av svenska aktiebolag utfästa optionsrätter som avses i 35 § 3 mom. första stycket*, om överlåtaren vid något tillfälle under de tio kalenderår som närmast föregått det år då avyttringen skedde haft sitt egentliga bo och hemvist här i riket eller stadigvarande vistats här;

b) dödsbo:

för all inkomst som förvärvats inom eller utom riket.

Anvisningar

till 35 §

9. Skattepliktig realisationsvinst eller avdragsgill realisationsförlust skall inte anses uppkomma, när ett konvertibelt skuldebrev byts ut mot en aktie eller en optionsrätt utnyttjas för nyteckning eller köp av en aktie.

Har en aktieägare med företrädesrätt på grund av aktieinnehavet förvärvat ett konvertibelt skuldebrev eller en optionsrätt till nyteckning, anses skuldebrevet eller optionsrätten anskaffad vid tidpunkten för förvärvet av de aktier på vilka företrädesrätten grundats. Har annan skattskyldig med företrädesrätt förvärvat ett konvertibelt skuldebrev eller en optionsrätt,

Nuvarande lydelse *Föreslagen lydelse*

anses skuldebrevet eller optionsrätten anskaffad vid tidpunkten för förvärvet av företrädesrätten.

En aktie, som förvärvats genom utbyte av ett konvertibelt skuldebrev efter utgången av juni 1985 eller genom nyteckning eller köp med stöd av en optionsrätt, anses anskaffad vid den tidpunkt då skuldebrevet eller optionsrätten förvärvats eller, i fall som avses i andra stycket, skall anses anskaffad.

Har utbyte av ett konvertibelt skuldebrev skett före utgången av juni 1985, anses aktien förvärvad i och med utbytet.

Om ett skuldebrev förenat med en optionsrätt förvärvats genom teckning anses skuldebrevet anskaffat vid tidpunkten för teckningen, oavsett om denna skett med stöd av en företrädesrätt eller ej.

till 36 §

2 b.[3] Avyttras aktie eller andel i aktiefond och har aktien eller andelen innehafts två år eller mera (äldre aktie eller andel), gäller bestämmelserna i andra och tredje styckena.

Som anskaffningskostnad för äldre aktie eller andel anses i regel den genomsnittliga anskaffningskostnaden för samtliga äldre aktier eller andelar av samma slag som den avyttrade, beräknat med hänsyn till faktiska anskaffningskostnader och inträffade förändringar beträffande innehavet.

Anskaffningskostnad för äldre aktie, som är noterad på börs eller föremål för liknande notering, och för äldre andel i aktiefond får bestämmas till ett belopp som motsvarar 25 procent av vad den skattskyldige erhåller för aktien eller andelen efter avdrag för kostnad för avyttringen. Kan den skattskyldige göra sannolikt att en beräkning enligt andra stycket leder till ett högre belopp, skall dock detta högre belopp anses som anskaffningskostnad.

Avyttras delbevis eller teckningsrätt till äldre aktie, som avses i tredje stycket, tillämpas bestämmelserna i det stycket. Därvid avser andra meningen den del av anskaffningskostnaden för aktien, beräknad enligt andra stycket, som belöper på delbeviset eller teckningsrätten.

Vid avyttring för senare leverans av aktie som är avsedd att förvärvas i anslutning till leveransen (terminsaffär), skall skattepliktig realisationsvinst anses ha uppkommit, trots att aktien förvärvas efter avyttringen. Motsvarande gäller om avyttringen avsett lånad aktie, som skall återställas till långivaren genom överlämnande av aktie av samma slag förvärvad i anslutning till återställandet (blankningsaffär). Vinst eller förlust vid blankningsaffär skall beräknas som skillnaden mellan vad som erhålls vid

[3] Senaste lydelse 1983: 1116.

Nuvarande lydelse *Föreslagen lydelse*

avyttringen av den lånade aktien och anskaffningskostnaden för motsvarande aktie, som återställs till långivaren. Har aktien inte återställts till långivaren före utgången av det år, som följer närmast efter avyttringsåret, skall skillnaden mellan vad den skattskyldige erhållit för den avyttrade aktien och värdet av motsvarande aktie – beräknat efter den lägsta betalkurs eller, om sådan saknas, den lägsta köpkurs, som noterats från avyttringsdagen till utgången av sistnämnda år – anses som skattepliktig realisationsvinst. Avdragsgill realisationsförlust skall därvid ej anses ha uppkommit. Om vid återlämnandet av ifrågavarande aktie denna anskaffats till ett pris, som är lägre än det som beräknats vid tidigare vinstberäkning, skall skillnaden tas upp som skattepliktig realisationsvinst det år då aktien återställts till långivaren. Har i stället förlust uppkommit är denna att anse som avdragsgill realisationsförlust.

Har här i riket bosatt skattskyldig förvärvat utländsk aktie från annan sådan skattskyldig och samtidigt förvärvat en rättighet att omplacera aktien i annan utländsk aktie (switchrätt) gäller följande. Kostnad för förvärvet av denna rättighet eller ersättning i samband med avyttring av densamma skall vid beräkningen av skattepliktig realisationsvinst eller avdragsgill realisationsförlust i samband med avyttring av den utländska aktien inte inräknas i anskaffningskostnaden eller den erhållna likviden för aktien.

Vad i femte och sjätte styckena sägs om aktie gäller även annan egendom som avses i 35 § 3 mom.

Vid avyttring av ett konvertibelt skuldebrev eller en optionsrätt, som innehafts två år eller mera (äldre konvertibelt skuldebrev eller äldre optionsrätt), beräknas anskaffningskostnaden med motsvarande tillämpning av andra stycket. Även tredje stycket gäller beträffande äldre konvertibelt skuldebrev, som är noterat på börs eller föremål för liknande notering, och beträffande äldre optionsrätt, om rätten utfästs av bolag vars aktier vid avyttringen av optionsrätten är noterade på börs eller föremål för liknande notering.

En företrädesrätt till teckning av konvertibelt skuldebrev eller skuldebrev förenat med optionsrätt, vilken grundas på aktieinnehav i bolaget, anses anskaffad utan kostnad.

Som anskaffningskostnad för ett skuldebrev, som utgivits förenat med optionsrätt och som förvärvats genom teckning, upptas skuldebrevets marknadsvärde vid förvärvet. Som anskaffningskostnad för en optionsrätt upptas i sådant fall skillnaden mellan emissionspriset

Nuvarande lydelse *Föreslagen lydelse* *11*

och marknadsvärdet för det skuldebrev med vilket optionsrätten var förenad. Har teckningen skett med stöd av en företrädesrätt, som förvärvats genom köp eller byte, medräknas vederlaget för företrädesrätten i anskaffningskostnaden för optionsrätten. Bestämmelserna i detta stycke tillämpas inte, om teckningen skett före utgången av juni 1985.

Är ett skuldebrev förenat med flera optionsrätter skall skillnaden mellan emissionspriset och marknadsvärdet för skuldebrevet fördelas mellan optionsrätterna med ledning av deras marknadsvärden.

4.[4] Avdrag för realisationsförlust, beräknad enligt punkt 3 ovan, får, om inte annat följer av andra eller fjärde stycket, göras från sådan realisationsvinst eller lotterivinst som enligt punkt 5 av anvisningarna till 18 § är hänförlig till samma förvärvskälla som förlusten.

Avdrag för realisationsförlust på grund av avyttring av premieobligationer, som har utfärdats här i riket, får göras endast från realisationsvinst som har uppkommit vid avyttring av sådana premieobligationer. Har de med förlust avyttrade premieobligationerna utfärdats år 1980 eller tidigare, får dock avdrag för förlusten göras även från realisationsvinst vid avyttring av

a) sådan aktie i svenskt aktiebolag som vid tidpunkten för avyttringen av aktien är inregistrerad vid Stockholms fondbörs och

b) andel i sådan svensk aktiefond som, vid ingången av det år då andelen avyttras, till minst två tredjedelar består av vid Stockholms fondbörs inregistrerade aktier i svenska aktiebolag.

Avdrag för realisationsförlust skall i första hand göras från den realisationsvinst eller lotterivinst som är hänförlig till samma beskattningsår som realisationsförlusten. Har en förlust inte kunnat utnyttjas för avdrag nämnda beskattningsår, får avdrag för förlusten göras ett senare beskattningsår, dock senast sjätte beskattningsåret efter det till vilket förlusten är hänförlig. En på detta sätt förskjuten realisationsförlust får dras av endast mot den realisationsvinst eller lotterivinst som det senare beskattningsåret återstår sedan avdrag har gjorts för de realisationsförluster som är hänförliga till det året.

Avdrag medges ej för förlust vid avyttring av ett skuldebrev som utgivits i förening med optionsrätt till nyteckning eller köp av aktier, om avyttringen inte också innefattar en överlåtelse av optionsrätten.

[4] Senaste lydelse 1985: 74.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
till 41 §	
4.[5] I fråga om annan förvärvskälla än jordbruksfastighet, annan fastighet varav inkomsten beräknas enligt bokföringsmässiga grunder eller rörelse gäller såsom allmän regel, att inkomst skall anses hava åtnjutits under det år, då densamma från den skattskyldiges synpunkt är att anse såsom verkligen förvärvad och till sitt belopp känd. Detta är framför allt förhållandet, då inkomsten av den skattskyldige uppburits eller blivit för honom tillgänglig för lyftning eller, såsom i fråga om bostadsförmån och andra förmåner in natura, då den på annat sätt kommit den skattskyldige till godo, detta oberoende av huruvida inkomsten intjänats under året eller tidigare. Vissa intäkter, t.ex. av tjänst, ränta å i bank eller annan penninginrättning innestående medel o.s.v. kunna dock hänföras till nästföregående års inkomst, ehuru de icke uppburits eller varit tillgängliga för lyftning förrän efter nämnda års utgång. Förutsättningen härför är emellertid, att de intjänats under beskattningsåret och uppburits eller blivit för lyftning tillgängliga omedelbart efter det årets utgång eller i varje fall så tidigt under nästföljande år, att de praktiskt taget kunna hänföras till inkomsten under beskattningsåret. Likaledes böra vissa intäkter, t.ex. hyror av en hyresfastighet, vilka influtit redan före beskattningsårets ingång, hänföras till nämnda års inkomst, därest de avse beskattningsåret eller del därav samt influtit omedelbart före årets ingång. Särskilda regler gäller vidare enligt punkt 4 a i fråga om intäkt på grund av icke yrkesmässig avyttring av aktier och andelar i vissa fall.	4. I fråga om annan förvärvskälla än jordbruksfastighet, annan fastighet varav inkomsten beräknas enligt bokföringsmässiga grunder eller rörelse gäller såsom allmän regel, att inkomst skall anses hava åtnjutits under det år, då densamma från den skattskyldiges synpunkt är att anse såsom verkligen förvärvad och till sitt belopp känd. Detta är framför allt förhållandet, då inkomsten av den skattskyldige uppburits eller blivit för honom tillgänglig för lyftning eller, såsom i fråga om bostadsförmån och andra förmåner in natura, då den på annat sätt kommit den skattskyldige till godo, detta oberoende av huruvida inkomsten intjänats under året eller tidigare. Vissa intäkter, t.ex. av tjänst, ränta å i bank eller annan penninginrättning innestående medel o.s.v. kunna dock hänföras till nästföregående års inkomst, ehuru de icke uppburits eller varit tillgängliga för lyftning förrän efter nämnda års utgång. Förutsättningen härför är emellertid, att de intjänats under beskattningsåret och uppburits eller blivit för lyftning tillgängliga omedelbart efter det årets utgång eller i varje fall så tidigt under nästföljande år, att de praktiskt taget kunna hänföras till inkomsten under beskattningsåret. Likaledes böra vissa intäkter, t.ex. hyror av en hyresfastighet, vilka influtit redan före beskattningsårets ingång, hänföras till nämnda års inkomst, därest de avse beskattningsåret eller del därav samt influtit omedelbart före årets ingång. Särskilda regler gäller vidare enligt punkt 4 a i fråga om intäkt på grund av icke yrkesmässig avyttring av aktier, *konvertibla skuldebrev, optionsrätter* och andelar i vissa fall.

[5] Senaste lydelse 1983:452.

Nuvarande lydelse *Föreslagen lydelse*

Å andra sidan skola utgifterna och omkostnaderna för inkomstförvärvet avdragas från intäkten under det år, då de verkligen blivit av den skattskyldige bestridda, även om de avse inkomst, som tidigare förvärvats eller först under ett senare år beräknas inflyta. Även här gäller, att en utgift, som verkställts under året före eller efter beskattningsåret, kan vara att praktiskt taget hänföra till utgift under beskattningsåret. Så kan exempelvis, om ränta å en i en hyresfastighet intecknad skuld erlagts omedelbart efter beskattningsårets utgång, räntan vara att anse såsom utgift under beskattningsåret, nämligen för det fall, att räntan hänför sig till beskattningsåret. Om avdrag för kostnader för reparation och underhåll av sådan fastighet, varav intäkterna beräknas enligt 24 § 1 mom., gäller även punkt 8 av anvisningarna till 25 §. I fråga om avdrag för utgifter, som hänföra sig till realisationsvinst, gälla särskilda bestämmelser (jfr anvisningarna till 36 § punkt 1).

I enlighet härmed skola fordringar för utfört arbete räknas såsom intäkt för det år, varunder de inflyta, och utgifter, vilka icke omedelbart guldits, avräknas från intäkterna för det år, varunder de betalas. Ränta å penningar, som innestå i bank å sådan räkning, å vilken räntan gottskrives insättaren per den 31 december anses såsom nämnda dag influten intäkt, medan däremot ränta å penningar, som innestå å annan räkning, räknas såsom inkomst för det år, då räntan förfaller till betalning, även om räntan till någon del belöpt å ett tidigare eller senare år. Om någon upplåtit avverkningsrätt till skog mot betalning, som skall erläggas under loppet av flera år, skall såsom intäkt för varje år upptagas den del av köpeskillingen, som under samma år influtit. Avdrag för minskning i ingående virkesförråd m.m., vartill upplåtaren kan vara berättigad, fördelas därvid på de särskilda åren i förhållande till den under varje år influtna likviden. Detsamma gäller i tillämpliga delar i fråga om annan terminsvis inflytande intäkt i egentlig mening. I fråga om intäkt vid icke yrkesmässig avyttring av fast eller lös egendom är det däremot utan betydelse om intäkten skall uppbäras på en gång eller i särskilda terminer. Så skall realisationsvinst respektive realisationsförlust beräknas med hänsyn till köpeskillingens totala belopp, oavsett om detta skall betalas på en gång eller terminsvis.

4 a.[6] Flyttar en skattskyldig utomlands och har han tidigare avyttrat aktier eller andelar i ett svenskt företag, skall intäkt på grund av avyttringen anses ha åtnjutits när flyttningen sker, om intäkten inte blivit tillgänglig för lyftning dessförinnan. Avyttrar en skattskyldig aktier eller andelar i ett svenskt företag efter det att han flyttat utomlands skall intäkten anses ha åtnjutits i och med avyttringen. Är i fall som nu sagts intäktens storlek beroende av viss framtida händelse och kan till följd härav intäktens

4 a. Flyttar en skattskyldig utomlands och har han tidigare avyttrat aktier eller andelar i ett svenskt företag, skall intäkt på grund av avyttringen anses ha åtnjutits när flyttningen sker, om intäkten inte blivit tillgänglig för lyftning dessförinnan. Avyttrar en skattskyldig aktier eller andelar i ett svenskt företag efter det att han flyttat utomlands skall intäkten anses ha åtnjutits i och med avyttringen. Är i fall som nu sagts intäktens storlek beroende av viss framtida händelse och kan till följd härav intäktens

[6] Senaste lydelse 1984: 1060.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
totala belopp inte fastställas vid den taxering som är i fråga, skall tillkommande belopp beskattas vid taxeringen för det år då beloppet blir tillgängligt för lyftning. Därvid skall beskattningen ske på grundval av förhållandena vid avyttringen och med tillämpning av de beskattningsregler som gällde vid taxeringen för avyttringsåret.	totala belopp inte fastställas vid den taxering som är i fråga, skall tillkommande belopp beskattas vid taxeringen för det år då beloppet blir tillgängligt för lyftning. Därvid skall beskattningen ske på grundval av förhållandena vid avyttringen och med tillämpning av de beskattningsregler som gällde vid taxeringen för avyttringsåret. *Vad nu sagts gäller även vid avyttring av konvertibla skuldebrev som utgivits av svenska aktiebolag och sådana av svenska aktiebolag utfästa optionsrätter som avses i 35 § 3 mom. första stycket.*

Som ett svenskt företag räknas vid tillämpningen av denna anvisningspunkt svenskt aktiebolag och handelsbolag samt svensk ekonomisk förening, dock ej bostadsaktiebolag och bostadsförening som avses i punkt 2 femte stycket av anvisningarna till 38 §.

Denna lag[7] träder i kraft den 1 januari 1985 och tillämpas första gången vid 1986 års taxering. Äldre bestämmelser skall dock fortfarande tillämpas vid nämnda taxering i fråga om skattskyldiga som då taxeras för beskattningsår som har påbörjats före den 1 januari 1985.

Vid 1985 års taxering skall bestämmelserna i 53 § 1 mom. första stycket d) i lagrummets lydelse enligt lagen (1984:353) om ändring i kommunalskattelagen tillämpas på Stiftelsen Småföretagsfonden.

---

1. Bestämmelsen om skattskyldighet för Stiftelsen Småföretagsfonden träder i kraft två veckor efter den dag då lagen enligt uppgift på den utkom från trycket i Svensk författningssamling. I övrigt träder denna lag i kraft den 1 juli 1985 och tillämpas i fråga om avyttringar som sker efter ikraftträdandet.

2. Punkt 2 b åttonde stycket andra meningen av anvisningarna till 36 § är inte tillämplig beträffande en optionsrätt, om teckningen av skuldebrevet med optionsrätt skett före ikraftträdandet.

3. Punkt 4 fjärde stycket av anvisningarna till 36 § i punktens äldre lydelse gäller fortfarande, om skuldebrev som avses där förvärvats före ikraftträdandet.

4. Har en skattskyldig vid ikraftträdandet innehaft ett konvertibelt skuldebrev i fem år eller mera, får han vid beräkning av realisationsvinst eller realisationsförlust som anskaffningskostnad uppta skuldebrevets marknadsvärde vid ikraftträdandet i stället för det vederlag som erlagts vid förvärvet av skuldebrevet.

[7] 1984: 1060.

5. Denna lag inverkar inte på tillämpligheten av den i övergångsbestämmelserna till lagen (1984: 1060) om ändring i kommunalskattelagen (1928: 370) intagna föreskriften att äldre bestämmelser fortfarande skall tillämpas vid 1986 års taxering i fråga om skattskyldiga som då taxeras för beskattningsår som har påbörjats före den 1 januari 1985.

2 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt

Härigenom föreskrivs att 2 § 9 mom. och 7 § 4 mom. lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt skall ha nedan angivna lydelse.

2 §

9 mom.[1] Har svenskt aktiebolag eller svensk ekonomisk förening upptagit lån som löper med ränta vars storlek är helt eller delvis beroende av företagets utdelning eller av dess vinst (vinstandelslån), medges avdrag för räntan i den utsträckning som anges nedan.

För sådan ränta på vinstandelslån som inte är beroende av det låntagande företagets utdelning eller vinst får företaget avdrag enligt bestämmelserna i 22, 25, 29, 36 och 39 §§ kommunalskattelagen (1928: 370).

Ränta, vars storlek är beroende av företagets utdelning eller vinst (rörlig ränta), anses som avdragsgill omkostnad för företaget i den förvärvskälla vari det lånade kapitalet har nedlagts endast under förutsättning att

a) lånet har utbjudits till teckning på den allmänna marknaden eller

b) ensamrätt eller företrädesrätt till teckning av lånet har lämnats någon som inte äger aktier eller andelar i det låntagande företaget och inte har sådan intressegemenskap med företaget som avses i punkt 1 av anvisningarna till 43 § eller i 57 § 3 mom. kommunalskattelagen samt – såvitt gäller fåmansföretag som avses i 35 § 1 a mom. kommunalskattelagen – inte heller är företagsledare i företaget eller närstående till sådan företagsledare eller till aktie- eller andelsägare i företaget eller

c) aktierna eller andelarna i det låntagande företaget är noterade på svensk börs eller föremål för liknande notering här i riket och företrädesrätt till teckning av lånet har lämnats aktie- eller andelsägarna i företaget i förhållande till deras innehav av aktier eller andelar.

I fall som avses i tredje stycket c) skall det låntagande företaget dock som intäkt i den förvärvskälla vari det lånade kapitalet har nedlagts uppta ett belopp motsvarande det sammanlagda värde som genom företrädesrätterna kan anses ha tillförts aktie- eller andelsägarna. Beloppet tas till beskattning vid taxeringen för det beskattningsår under vilket teckningen av lånet har avslutats.

På ansökan av låntagande företag får riksskatteverket, under förutsättning att lånevillkoren med hänsyn till omständigheterna vid lånets upptagande får antas ha bestämts på affärsmässig grund, besluta att rörlig ränta skall anses som avdragsgill omkostnad för företaget utan hinder av att rätt till teckning av lånet har förbehållits person eller personer som äger aktier eller andelar i företaget. Beslut av riksskatteverket i fråga som här avses får inte överklagas.

Är det låntagande företaget sådant fåmansföretag som avses i 35 § 1 a mom. kommunalskattelagen, gäller – oberoende av bestämmelserna i tredje och fjärde styckena – att rörlig ränta, som utbetalas till aktie- eller andelsägare eller företagsledare i företaget eller dem närstående personer eller någon som på annan grund har intressegemenskap med företaget, inte är avdragsgill.

[1] Senaste lydelse 1984: 1061.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
Uttrycken företagsledare och närstående personer har den innebörd som anges i 35 § 1 a mom. kommunalskattelagen.	
	Har svenskt aktiebolag utgivit skuldebrev förenat med optionsrätt till nyteckning eller köp av aktie medges bolaget ej avdrag för skillnaden mellan emissionspriset och skuldebrevets marknadsvärde.
7 §	
4 mom.[2] Understödsförening som inte bedriver till livförsäkring hänförlig verksamhet eller som enligt sina stadgar inte får meddela annan kapitalförsäkring än sådan som omfattar kapitalunderstöd på högst 1 000 kronor för medlem,	
akademier, allmänna undervisningsverk, sådana sammanslutningar av studerande vid rikets universitet och högskolor i vilka de studerande enligt gällande stadgar är skyldiga att vara medlemmar, samarbetsorgan för sådana sammanslutningar med ändamål att fullgöra uppgifter som enligt nämnda stadgar ankommer på sammanslutningarna,	
sjömanshus, företagareförening som erhåller statsbidrag, regional utvecklingsfond som avses i förordningen (1978: 504) om överförande av vissa uppgifter från företagareförening till regional utvecklingsfond,	
allmänna försäkringskassor, erkända arbetslöshetskassor, pensionsstiftelser som avses i lagen (1967: 531) om tryggande av pensionsutfästelse m.m., personalstiftelser som avses i samma lag med ändamål uteslutande att lämna understöd vid arbetslöshet, sjukdom eller olycksfall, stiftelser som bildats enligt avtal mellan organisationer av arbetsgivare och arbetstagare med ändamål att utge avgångsersättning till friställd arbetstagare eller främja åtgärder till förmån för arbetstagare som blivit uppsagd eller löper risk att bli uppsagd till följd av driftsinskränkning, företagsnedläggelse eller rationalisering av företags verksamhet, sådana ömsesidiga försäkringsbolag som avses i lagen om yrkesskadeförsäkring,	
Allmänna pensionsfonden, Allmänna sjukförsäkringsfonden, Alva och Gunnar Myrdals stiftelse, Apotekarsocietetens stiftelse för främjande av farmacins utveckling m.m., Bokbranschens Finansieringsinstitut Aktiebolag, Bryggeristiftelsen, Dag Hammarskjölds minnesfond, Fonden för industriellt utvecklingsarbete, Fonden för industriellt samarbete med u-länder, Fonden för svenskt-norskt industriellt samarbete, handelsprocedurrådet, Järnkontoret och SIS – Standardiseringskommissionen i Sverige, så länge kontorets respektive	Allmänna pensionsfonden, Allmänna sjukförsäkringsfonden, Alva och Gunnar Myrdals stiftelse, Apotekarsocietetens stiftelse för främjande av farmacins utveckling m.m., Bokbranschens Finansieringsinstitut Aktiebolag, Bryggeristiftelsen, Dag Hammarskjölds minnesfond, Fonden för industriellt utvecklingsarbete, Fonden för industriellt samarbete med u-länder, Fonden för svenskt-norskt industriellt samarbete, handelsprocedurrådet, Järnkontoret och SIS – Standardiseringskommissionen i Sverige, så länge kontorets respektive

[2] Senaste lydelse 1984: 1061.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
kommissionens vinstmedel används till allmänt nyttiga ändamål och utdelning inte lämnas till delägare eller medlemmar, Nobelstiftelsen, Norrlandsfonden, Stiftelsen Industricentra, Stiftelsen industriellt utvecklingscentrum i övre Norrland, Stiftelsen Institutet för Företagsutveckling, Stiftelsen Landstingens fond för teknikupphandling och produktutveckling, Stiftelsen för produktutvecklingscentrum i Göteborg, Stiftelsen Produktutvecklingscentrum i Östergötland, Stiftelsen för samverkan mellan Lunds universitet och näringslivet – SUN, Stiftelsen Sveriges teknisk-vetenskapliga attachéverksamhet, Svenska bibelsällskapets bibelfond, Svenska Penninglotteriet Aktiebolag, Svenska skeppshypotekskassan, Svenska UNICEF-kommittén, Sveriges exportråd, Sveriges turistråd, Aktiebolaget Tipstjänst och Aktiebolaget Trav och Galopp	kommissionens vinstmedel används till allmänt nyttiga ändamål och utdelning inte lämnas till delägare eller medlemmar, Nobelstiftelsen, Norrlandsfonden, Stiftelsen Industricentra, Stiftelsen industriellt utvecklingscentrum i övre Norrland, Stiftelsen Institutet för Företagsutveckling, Stiftelsen Landstingens fond för teknikupphandling och produktutveckling, Stiftelsen för produktutvecklingscentrum i Göteborg, Stiftelsen Produktutvecklingscentrum i Östergötland, *Stiftelsen Småföretagsfonden*, Stiftelsen för samverkan mellan Lunds universitet och näringslivet – SUN, Stiftelsen Sveriges teknisk-vetenskapliga attachéverksamhet, Svenska bibelsällskapets bibelfond, Svenska Penninglotteriet Aktiebolag, Svenska skeppshypotekskassan, Svenska UNICEF-kommittén, Sveriges exportråd, Sveriges turistråd, Aktiebolaget Tipstjänst och Aktiebolaget Trav och Galopp

frikallas från skattskyldighet för all annan inkomst än inkomst av fastighet.

Vad som sägs i 6 mom. tredje och femte styckena har motsvarande tillämpning i fråga om stiftelse som avses i detta moment. Att pensionsstiftelse lägger avkastning till kapitalet medför dock skattskyldighet för all inkomst endast om stiftelsen har överskott på kapitalet enligt 15 § lagen (1967: 531) om tryggande av pensionsutfästelse m.m.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1985.

De nya bestämmelserna om skattskyldighet i 7 § 4 mom. tillämpas första gången vid 1986 års taxering. Vid 1985 års taxering skall Stiftelsen Småföretagsfonden vara helt befriad från skattskyldighet vid taxeringen till statlig inkomstskatt.

3 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1947:577) om statlig förmögenhetsskatt

Härigenom föreskrivs att 3 § 1 mom. lagen (1947:577) om statlig förmögenhetsskatt skall ha nedan angivna lydelse.

3 §

1 mom.[1] Vid förmögenhetsberäkningen skola, i den mån ej annat framgår av 2 mom. här nedan, såsom tillgångar upptagas:

a) fastighet;

b) tomträtt, vattenfallsrätt;

c) lös egendom, som är avsedd för stadigvarande bruk i skattskyldigs förvärvsverksamhet eller att däri omsättas eller förbrukas, såsom djur samt maskiner och andra inventarier, råämnen, varor, jordbruks- och skogsprodukter, förbrukningsartiklar och dylikt, gruvor, patent- och förlagsrätter, rätt till skogsavverkning å annans mark samt rätt till stenbrott och dylikt;

d) kapital, som finnes kontant tillgängligt eller utlånats eller nedlagts i obligationer eller insatts i bank eller annorstädes eller bestått av andra fordringar eller av aktier eller andelar i ekonomiska föreningar, bolag, aktiefonder eller rederier eller av andel i oskiftat dödsbo som vid taxering till statlig inkomstskatt skall behandlas såsom handelsbolag, i den mån samma kapital icke är att hänföra till i c) här ovan nämnd egendom;	d) kapital, som finnes kontant tillgängligt eller utlånats eller nedlagts i obligationer eller insatts i bank eller annorstädes eller bestått av andra fordringar eller av aktier eller andelar i ekonomiska föreningar, bolag, aktiefonder eller rederier *eller av optionsrätter till nyteckning eller köp av aktier, om sådan optionsrätt är föremål för omsättning på kapitalmarknaden*, eller av andel i oskiftat dödsbo som vid taxering till statlig inkomstskatt skall behandlas såsom handelsbolag, i den mån samma kapital icke är att hänföra till i c) här ovan nämnd egendom;

e) lös egendom, som är avsedd för ägarens och hans familjs personliga bruk och bekvämlighet och av beskaffenhet att böra hänföras till yttre inventarier, såsom ekipage, ridhästar, automobiler, motorcyklar, lustjakter, motorbåtar och dylikt, så ock smycken;

f) besittningsrätt till fastighet, där innehavaren ej enligt 7 § skall likställas med ägare, såvida rättigheten är utan vederlag eller mot visst belopp en gång för alla upplåten för innehavarens livstid eller för tid, som icke kommer att utlöpa inom fem år efter beskattningsårets utgång;

g) rätt till ränta, avkomst av fastighet eller annan stadigvarande förmån, som icke avses i f) här ovan, såvida rättigheten är förhandenvarande och bestämd att tillgodonjutas för den berättigades livstid eller för tid, som icke kommer att utlöpa inom fem år efter beskattningsårets utgång.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1985 och tillämpas första gången vid 1986 års taxering.

[1] Senaste lydelse 1974:998.

Motionerna

1984/85:3187 av Knut Wachtmeister m. fl. (m)

I motionen yrkas att riksdagen antar de vid propositionen fogade förslagen till beskattning av konvertibla skuldebrev och optionslån med nedan angivna undantag:

1. OTC-optioner skall vid förmögenhetsberäkning tas upp till 30 % av det noterade värdet,
2. vid utgivandet av optionslån skall det emitterade bolaget vid taxering få avdrag för den s. k. kapitalrabatten,
3. redan utgivna konvertibla skuldebrev skall beskattas enligt de gamla bestämmelserna.

1984/85:3188 av Tage Sundkvist (c)

I motionen yrkas att riksdagen beslutar att optionsrätter utgivna av bolag, vars aktier inte är inregistrerade på börsen, vid förmögenhetsbeskattning skall värderas till 30 % av marknadsvärdet.

1984/85:3189 av Kjell Johansson (fp) och Hugo Bergdahl (fp)

I motionen yrkas

1. att riksdagen beslutar om sådan ändring i propositionen att OTC-optioner vid förmögenhetsbeskattningen tas upp till 30 % av marknadsvärdet,
2. att riksdagen beslutar om sådan ändring i propositionen att det emitterande bolaget får avdrag för den s. k. kapitalrabatten.

Utskottet

Förslagen i propositionen innebär i korthet att realisationsvinster på konvertibla skuldebrev, optionsrätter och företrädesrätter att teckna lån av detta slag kommer att beskattas enligt aktievinstreglerna. Själva skuldebrevet i ett optionslån skall däremot liksom hittillls följa reglerna för annan lös egendom än aktier. Anskaffningsvärdet för skuldebrevet vid emissionen skall tas upp till marknadsvärdet medan återstoden av emissionspriset hänförs till optionsrätten.

Enligt förslaget skall de nya reglerna träda i kraft den 1 juli 1985 och ersätta den tillfälliga lagstiftning om förbud mot avdrag för förluster på optionslån som – med verkan fr. o m. slutet av 1984 – genomfördes i början av innevarande år. Med regeringens förslag uppkommer inte längre sådana fiktiva förluster som denna lagstiftning riktade sig mot. Som anförs i propositionen blir det i stället en realisationsvinst – ofta 20–30 % av skuldebrevets nominella värde – då optionslånet inlöses vid löptidens utgång, en vinst som helt undgår beskattning om den skattskyldige innehaft skuldebrevet minst fem år. Enligt departementschefen är det inte lämpligt att undvika denna effekt genom att i detta sammanhang införa speciella realisationsvinstregler för skuldebrev i optionslån. Gränsdragningen mellan

realisationsvinst och ränta kommer i stället att prövas i samband med kapitalvinstkommitténs fortsatta arbete med beskattningsreglerna på skuldebrevsområdet.

Enligt utskottets uppfattning kan det av flera skäl ifrågasättas om inte de nu aktuella lagstiftningsfrågorna bort tas upp i en kommande samlad översyn av realisationsvinstbeskattningen. Som departementschefen anför är det emellertid angeläget att det provisoriska förbudet kan upphävas, så att optionslån åter kan användas som ett finansieringsinstrument. Utskottet instämmer också i uppfattningen att propositionen bygger på en principiellt riktig grund för beskattningen. Under utskottsbehandlingen har några anmärkningar inte heller riktats mot detaljutformningen av förslagen, frånsett vissa punkter som utskottet återkommer till i det följande. I övrigt delar utskottet departementschefens bedömningar och finner alltså att förslagen nu bör genomföras.

Vinst vid avyttring av konvertibla skuldebrev beskattas f. n. enligt reglerna för annan lös egendom än aktier, vilket innebär att värdeökningar på skuldebrev av detta slag som redan har innehafts minst fem år inte skall beskattas om skuldebrevet avyttras nu. För att undvika att den aktuella ändringen av reglerna medför att sådana redan inträffade värdeökningar kommer att beskattas vid en senare avyttring föreslås i propositionen att anskaffningsvärdet för konvertibla skuldebrev, som den skattskyldige innehaft minst fem år vid ikraftträdandet, får tas upp till det marknadsvärde som skuldebrevet hade vid ikraftträdandet.

I motion 3187 yrkar Knut Wachtmeister m. fl. (m) oförändrade regler i fråga om alla konvertibla skuldebrev som utgivits före ikraftträdandet. Motionärerna anser att de nya reglerna annars skulle medföra en oförutsedd skatteskärpning för många som redan innehar konvertibla skuldebev.

Yrkandet i motionen överensstämmer med ett förslag vid remissbehandlingen och innebär bl. a. den olägenheten att två parallella system skulle tillämpas under relativt lång tid med väsentligt olika förutsättningar. Propositionen däremot innebär enhetliga regler enligt vilka alla värdeökningar som uppkommer efter ikraftträdandet kommer att beskattas, en beskattning som efter två års innehav träffar 40 % av vinsten vid avyttringen. I fråga om skuldebrev som den 1 juli 1985 innehafts mindre än fem år kommer även värdeökningar som uppkommit före denna dag att beskattas vid en avyttring efter ikraftträdandet. Som propositionen utformats blir denna beskattning i allmänhet inte högre än om skuldebrevet avyttras nu, före ikraftträdandet av de nya reglerna.

Utskottet finner att regler av det slag som motionärerna föreslagit inte är lämpliga och att propositionen utgör en skälig avvägning. Utskottet avstyrker således motion 3187 yrkande 3 och tillstyrker propositionen i denna del.

I propositionen föreslås uttryckliga regler av innebörd att ett bolag som ger ut ett optionslån inte skall få avdrag för skillnaden mellan emissionspriset och skuldebrevets marknadsvärde, s. k. kapitalrabatt.

I motionerna 3187 av Knut Wachtmeister m.fl. (m) och 3189 av Kjell Johansson (fp) och Hugo Bergdahl (fp) yrkas att avdrag skall medges för kapitalrabatten, eftersom denna i själva verket utgör en räntekompensation till långivaren och en avdragsrätt överensstämmer med vad som i allmänhet tillämpas i fråga om kapitalrabatt på andra obligationer.

Även om emissionspriset för ett optionslån inte understiger skuldebrevets nominella belopp kan man i likhet med motionärerna hävda att en kapitalrabatt lämnats på skuldebrevet, eftersom emissionens värde delvis hänför sig till optionsrätten. Frågan om en avdragsrätt för denna kapitalrabatt har tagits upp vid remissbehandlingen och diskuteras utförligt i propositionen.

Utskottet kan konstatera att förslaget i propositionen överensstämmer med rådande praxis rörande beskattning och bokföring av såväl optionslån som konvertibla skuldebrev. Utskottet instämmer i departementschefens uppfattning att det för närvarande inte finns tillräckliga skäl för en ändring av reglerna, och utskottet har inte något att erinra mot att frågan uttryckligen regleras i lagstiftningen.

Vad som nu har anförts gäller endast det belopp som motsvarar skillnaden mellan emissionspriset och skuldebrevets marknadsvärde vid emissionen. Om emissionpriset understiger skuldebrevets nominella värde är avsikten att avdrag liksom hittills skall kunna medges för den faktiska kaptialrabatt som detta innebär.

Med det anförda tillstyrker utskottet propositionen och avstyrker motionerna i denna del.

Ett annat av förslagen i propositionen är att en optionsrätt till köp eller nyteckning av aktier i fortsättningen skall förmögenhetsbeskattas, om den är föremål för omsättning på kapitalmarknaden, och tas upp till sitt marknadsvärde.

I motionerna 3187 av Knut Wachtmeister m.fl. (m), 3188 av Tage Sundkvist (c) och 3189 av Kjell Johansson (fp) och Hugo Bergdahl (fp) yrkas att optionsrätter i OTC-bolag endast skall tas upp till 30 % av värdet enligt reglerna för förmögenhet i familjeföretag.

Som anförs i propositionen är det inte möjligt att uppnå en från alla utgångspunkter tillfredsställande lösning av denna värderingsfråga. Eftersom skälen för den särskilda värderingsregeln beträffande aktier i marknadsbolag som inte är inregistrerade på börsen saknar bärkraft när det gäller optionsrätter, instämmer utskottet i departementschefens förslag att denna regel inte skall få tillämpas på OTC-aktier. Med det anförda tillstyrker utskottet propositionen och avstyrker motionerna även i denna del.

Mot propositionen i övrigt har utskottet inte något att erinra.

Utskottet hemställer

1. beträffande *konvertibla skuldebrev*
   att riksdagen med avslag på motionerna 1984/85:3187 yrkande 3 bifaller proposition 1984/85:193 i denna del,
2. beträffande *kapitalrabatt på optionsrätter*
   att riksdagen med avslag på motionerna 1984/85:3187 yrkande 2 och 1984/85:3189 yrkande 2 bifaller proposition 1984/85:193 i denna del,
3. beträffande *förmögenhetsbeskattningen av optionrätter*
   att riksdagen med avslag på motionerna 1984/85:3187 yrkande 1, 1984/85:3188 och 1984/85:3189 yrkande 1 bifaller proposition 1984/85:193 i denna del,
4. beträffande *propositionen i övrigt*
   att riksdagen till följd av vad utskottet ovan anfört och hemställt antar de vid propositionen fogade förslagen till
   1. lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370),
   2. lag om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt,
   3. lag om ändring i lagen (1947:577) om statlig förmögenhetsskatt.

Stockholm den 14 maj 1985

På skatteutskottets vägnar
RUNE CARLSTEIN

Närvarande: Rune Carlstein (s), Knut Wachtmeister (m), Stig Josefson (c), Hagar Normark (s), Bo Forslund (s), Karl Björzén (m), Kjell Johansson (fp), Anita Johansson (s), Lars Hedfors (s), Anna Lindh (s), Ewy Möller (m), Karl-Anders Petersson (c), Erkki Tammenoksa (s), Göran Riegnell (m) och Torgny Larsson (s).

Reservationer

1. Konvertibla skuldebrev

Knut Wachtmeister (m), Karl Björzén (m), Ewy Möller (m) och Göran Riegnell (m) anser

dels att det avsnitt av utskottets yttrande som på s. 21 börjar med "Yrkandet i" och slutar med "propositionen i denna del" bort ha följande lydelse:

Eftersom värdet på konvertibla skuldebrev i stor utsträckning följer kursen på det utgivande bolagets aktier, tillstyrker utskottet att vinst vid

avyttring av konvertibla skuldebrev i fortsättningen beskattas enligt aktievinstreglerna. Enighet råder också om att särskilda övergångsregler behövs för att undvika att denna nya princip får ej acceptabla effekter för skuldebrev som redan har tecknats. Förslaget i propositionen innebär emellertid helt ändrade förutsättningar för de lån av detta slag som redan har tecknats, och det stora flertalet av dem som nu innehar konvertibla skuldebrev kommer att drabbas av skatteskärpningar som inte har kunnat förutses. För att undvika retroaktiva effekter av detta slag tillstyrker utskottet förslaget i motion 3187 om att nuvarande regler fortfarande bör gälla för dessa äldre lån.

dels att utskottet i mom. 1 och 4 i motsvarande del bort hemställa
att riksdagen med bifall till motion 1984/85:3187 yrkande 3 antar det i proposition 1984/85:193 framlagda förslaget rörande konvertibla skuldebrev med den ändringen att punkt 4 av övergångsbestämmelserna till det vid propositionen fogade förslaget till lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370) erhåller följande lydelse:

4. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om konvertibla skuldebrev som har tecknats före ikraftträdandet.

2. Kapitalrabatt på optionslån

Knut Wachtmeister (m), Stig Josefson (c), Karl Björzén (m), Kjell Johansson (fp), Ewy Möller (m), Karl-Anders Petersson (c) och Göran Riegnell (m) anser

dels att det avsnitt av utskottets yttrande som på s. 22 börjar med "Även om" och slutar med "motionerna i denna del" bort ha följande lydelse:

Gällande regler innebär att ett bolag som emitterar obligationer till ett pris som understiger obligationernas nominella belopp är berättigat till avdrag för den lämnade kapitalrabatten, eftersom denna rabatt i själva verket utgör en räntekostnad. Enligt utskottets mening föreligger inte några bärande skäl för att tillämpa ett annat synsätt i fråga om optionslån. Tvärt om är det väsentligt att såvitt möjligt söka upprätthålla en neutralitet i beskattningen mellan olika låneformer. Utskottet instämmer således i motionärernas uppfattning att avdrag bör medges även för kapitalrabatt på optionslån. Denna rabatt uppgår ostridigt till mellanskillnaden mellan optionslånets nominella belopp och skuldebrevets marknadsvärde vid emissionen.

dels att utskottet i mom. 2 och 4 i motsvarande del bort hemställa
att riksdagen med bifall till motionerna 1984/85:3187 yrkande 2 och 1984/85:3189 yrkande 2 och med avslag på propositionen i motsvarande del antar det vid propositionen fogade förslaget till lag om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt med den

ändringen att 2 § 9 mom. sista stycket erhåller följande såsom reservanternas förslag betecknade lydelse:

Regeringens förslag	*Reservanternas förslag*
2 §	
9 mom. – – –

kunna påräknas vid försäljning under normala förhållanden, till det pris om skulle ha kunnat påräknas vid en sådan försäljning. Även värdepapper i övrigt uppskattas enligt den nyss angivna grunden, varvid dock följande skall iakttas. I den mån uppskattningen grundas på värdet av tillgångar, som ingår i förvärvskälla inom inkomstslagen jordbruksfastighet eller rörelse, beräknas tillgångarnas värde med tillämpning av reglerna i punkt 2 av anvisningarna till 3 och 4 §§.

kunna påräknas vid försäljning under normala förhållanden, till det pris om skulle ha kunnat påräknas vid en sådan försäljning. Även värdepapper i övrigt uppskattas enligt den nyss angivna grunden, varvid dock följande skall iakttas. I den mån uppskattningen grundas på värdet av tillgångar, som ingår i förvärvskälla inom inkomstslagen jordbruksfastighet eller rörelse, beräknas tillgångarnas värde med tillämpning av reglerna i punkt 2 av anvisningarna till 3 och 4 §§. *Optionsrätt till nyteckning eller köp av aktier som, utan att noteras på inländsk eller utländsk börs, är föremål för omsättning på kapitalmarknaden uppskattas till 30 procent av det pris som skulle ha kunnat påräknas vid en försäljning under normala förhållanden.*